

سرمقاله

تکرارهای بی حاصل

محمدرضا هویدا

نامنی در افغانستان موضوعی قدیمی است که هیچ کدام از دولت ها نتوانسته اند بدان پاسخ مناسبی بدهند. دولت وحدت ملی، اما با آغاز به کارش با چالش های جدیدی مواجه شده است. این چالش ها برای اولین بار به سقوط کندز و چندین ولسوالی در مناطق مختلف کشور انجامید و در حال حاضر نیز ولایت های زیادی از نامنی رنج می برند و ولسوالی های مختلفی نیز در خطر سقوط قرار دارند. طرح موضوع نامنی در شورای ملی یک موضوع کاملا تکراری است، استجواب ها از مقامات امنیتی و همین گونه سوال ها و جواب هایی که به سئوالات داده می شود نیز همه تکراری هستند. هیچ چیز نو و تازه ای در این پروسه استجواب و استیضاح دیده و حتا هیچ سنووال نو و تازه ای در جلسه های استجواب و استیضاح از زبان وکلا شنیده نمی شود.

با همه اینها، استجواب و استیضاح به عنوان یک امر مقبول و پرطرفدار در پارلمان کارببرد دارد و هر از گاهی، وزیری به استجواب و استیضاح کشیده می شود و نمایندگان سؤالیهایی طرح می کنند و جواب می گیرند و در اکثر مواقع نیز به قناعت نمی رسند و کار به جاهای باریک و رای گیری و رای دهی می کشد. ولی این دور و تسلسل راه به جایی نمی برد، نامنی رو به گسترش است و فقر و بیکاری و فساد اداری و ... روز به روز بیشتر می شوند.

پارلمان وظیفه دارد که بر کارکرد قوه مجریه نظارت داشته باشد. اصولا اگر وظیفه نظارت بر عملکرد دولت را از پارلمان بگیرند، چیز زیادی برای پارلمان در کشور باقی نمی ماند. به نتیجه نرسیدن استجواب ها و استیضاح های پارلمان می بایست نقد و کاستی جدی ای داشته باشد که راهگشا نیست و بر حجم و میزان کاستی ها و کمی ها افزوده می شود.

در اولین گام فضای که بر مجلس حاکم است، دوستانه و اصلاح گریانه نیست. عده ای از نمایندگان سئوال دارند، اما سئوالهایی تکراری، سئوال هایی شخصی، سئوالهایی غیر ضروری، سئوال هایی سطحی، سئوال هایی که بارها پرسیده شده و بارها نیز جواب داده شده است ولی نه سئوال شنیده جدی بوده و نه جواب دهنده از روی تحقیق و بررسی جواب صد در صد مطابق با واقع داده است. وگرنه می بایست تغییری در وضعیت امنیتی کشور و به وجود می آمد. امکان ندارد که همه به وظایف شان عمل کنند ولی وضعیت به صورت عجیب و غریب و بدون دلیل، به سوی بدتر شدن پیش برود.

قوه مقننه بخشی از معادله پیچیده امنیت و ثبات در افغانستان است. نمایندگان بخش عمده نظامی هستند که بر افغانستان حاکم است. آنچه در ادارات و دولت افغانستان حاکم است نیز زاید، طرز تفکر، عملکرد و اندیشه همین نمایندگان هستند. برای رسیدن به ثبات و امنیت، پارلمان باید از خود شروع کند. از قوانینی که به دلایل گوناگون از تصویب باز مانده اند، از رای هایی که وزرا را به چوکی وزارت رسانده است و از رای هایی که شماری زیادی از افسراد زده و ورزیده را از رسیدن به وزارت مانع شد. وکلای پارلمان نیز باید برای مردم پاسخ دهند که میزان و ملاک استجواب ها و استیضاح های به صورت روشن چیست. اگر به دنبال علل و عوامل ناکامی های امنیتی باشیم، باید به بسیاری مسایل از جمله عملکرد خود پارلمان نیز بپردازیم و پارلمان باید صادقانه بگوید که در بسیاری از قضایا چه نقشی را ایفا کرده است.

پارلمان و دولت باید فراتر از ظواهر قوانین عمل کنند و باید به روح قوانین و نتایجی که قوانین در نظر دارند نزدیک باشند. هدف از نظارت، به استجواب و استیضاح کشیدن وزرا، سوال و جواب ها، رای اعتماد، ... همه ساختن جامعه سالم، مقید به حفظ منافع مردم، بدور از فساد و ... است.

در پاسخ چرای فوق باید گفت: (۱) تراکم سه خط انتقال برق از یک مسیر و اشتباه

تخنیکی در حال حاضر برق خریداری شده از کشورهای شمال افغانستان (آسیای میانه) توسط یک خط دو مداره ۲۲۰ کیلوولت از مسیر سالنگ به کابل می رسد. زمانی که بررسی ها برای اجرای پروژه کاسا ۱۰۰۰ شروع شد، یک شرکت کانادایی بنام (SNC-Lavalin) که مسئول تهیه طرح آن بود، در گزارش خود تأکید کرده بود که امکان گذشتن خط انتقال برق «کاسا ۱۰۰۰» از مسیر سالنگ وجود ندارد و باید راه دیگری برایش جستجو شود. با این وجود و به اصرار وزارت انرژی و آب و شرکت برشنا، خط کاسا ۱۰۰۰ نیز قبلا از مسیر سالنگ انتخاب شده بود و تنها اسمال با درک اشتباه عبور این خط از مسیر سالنگ، با یک سروی و مطالعه نه چندان دقیق توسط انجیران وزارت انرژی و آب و شرکت برشنا، تصمیم گرفته شد که این خط از کوه های صعب العبور هندوکش و خاکوگ پنجشیر به سمت کابل و سپس به سمت پاکستان بگذرد. آینده روشن خواهد کرد که این تصمیم نیز خالی از مشکلات تخنیکی در زمان اجرا و بهره برداری نخواهد بود.

در اجرای سومین طرح خط انتقال برق ۵۰۰ کیلوولت از پلخمری به کابل که در ماسرته پلان از آن به خط برق «توتاپ» یاد شده است، بر خلاف نظر شرکت فیشنر، شرکت برشنا اصرار بر انتقال این خط از مسیر سالنگ دارد. در حالی که این شرکت همواره در خلاصه ماستر پلان و نیز در کل ماستر پلان برق تأکید کرده است که برای افزایش تولید داخلی برق و نیز مسایل تخنیکی، مسیر خط انتقال «توتاپ» از پلخمری به سمنگان و بامیان تغییر داده شود و از آنجا به چوک ارغندی و سپس به کابل کشیده شود. اما اکنون شرکت برشنا برخلاف نظر تخنیکی شرکت فیشنر مصر است که این خط را علاوه بر خط انتقال ۲۲۰ کیلوولت فعلی از مسیر سالنگ به کابل بگذراند.

۲) در نظر گرفتن واقعیتها برای اینکه در طرح های کلان و ملی واقع بیانه برخورد کرد، توجه به نکات زیر ضروری می باشد.

- ۱- هم اکنون یک لاین انتقال برق از کشورهای جامعه و حکومت نگریسته شود واقعیت امر آنست که تحقق اصلاحات در حکومت و ساختارهای آن یک امر ضروری و قطعی می باشد. در این میان انجام اصلاحات در کمیسیون انتخابات یک امر فوری و جدی به نظر می رسد. زیرا از آدرس این نهاد در دوران انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی کشور یک دوره بحران بسیار خطرناک و سنگینی را پشت سر نهاده شد. از جانب دیگر معلومات و واقعیت های بر ملا شده پس از انتخابات افشا ساخته است که فساد و تخلف چقدر در این نهاد ریشه دوانیده است. حال آنکه نهاد کمیسیون انتخابات یک نهاد ملی و بسیار حساس می باشد. از جانب دیگر ما طی سال آینده انتخابات پارلمانی را پیش روی خود داریم. اگر اصلاحات لازم و ضروری در کمیسیون انتخابات تحقق پیدا نکند چه بسا کشور باز شاهد بحران و نگرانی های جدی باشد که چنان شرایطی هرگز بسود کشور دانسته نمی شود. مهم تر از آن اینکه افراد شایسته و لایق ممکن است نتوانند در اثر معامله و نادیده انگاشته شدن معیارها به مجلس نمایندگان راه پیدا کنند. بنابر این هم اکنون شرایط و زمینه و نیاز بسیار فوری و مساعد وجود دارد که حکومت برای انجام اصلاحات در کمیسیون انتخابات وارد اقدام شود.
- ۲) تشکیل کمیسیون اصلاح انتخاباتی در شرایط کنونی بازم غنیمت و فرصت دیگری است، خوش بختانه این امیدواری تا اندازه ای بوجود آمده است که از آسیب های جدی تر پیشگیری نموده و زمینه یک انتخابات سالم و قابل اعتماد را فراهم کرد. اما شواهد مختلف در عرصه های گوناگون کشور و جامعه حکایت از آن دارد که تحقق هیچ امری حتا اگر اصلاح طلبانه هم باشد بدون برخورد با چالش های قابل پیش بینی و یا غیرقابل پیش بینی ممکن نخواهد بود. البته از سوی دیگر این انتظار هم بایستی وجود داشته باشد که انجام اصلاحات به دلیل آنکه منافع و موقعیت عده ای قلیل را با خطر روبرو می سازد، با موانع و چالش هایی روبرو گردد. ضمنا بخش دیگر این چالش ها ممکن است طبیعی باشد، زیرا جستجوی یک راه حل منطقی برای رفع کاستی ها در هر زمینه ای

انتخاب مسیر لین برق ۵۰۰ کیلوولت از مسیر سالنگ؛ تخنیک یا ...!

اشاره: «بخش عمده ای این تحلیل بر گرفته شده از نامه معاون محترم دوم ریاست جمهوری استاد دانش در موضوع پروژه برق ۵۰۰ کیلوولت از مسیر بامیان می باشد.»

توسلی غرجستانی (استاد دانشگاه) / قسمت دوم

تنگ و مشکلات دیگری که در گذرگاه سالنگ وجود دارند جلوگیری می کند، و در عین حال امکان اتصال برق تولید شده از طریق نیروگاه های زغال سنگ که در امتداد مسیر بامیان ایجاد خواهند شد را میسر می سازد و ضمنا فراهم آوری انرژی به کابل و جنوب افغانستان را به واسطه استفاده از یک مسیر جداگانه تضمین می کند.

برای اکتشاف در مرحله بعد پروژه تولید برق آبی کتر A و B و افزایش تولید کجکی از طریق پروسه بهینه سازی و همچنین نیروگاه های تولید انرژی از ذغال سنگ برای پروژه های استخراج معادن عینک و حاجیگک در امتداد مسیر بامیان پیشنهاد می شود.

تنگ و مشکلات دیگری که در گذرگاه سالنگ وجود دارند جلوگیری می کند، و در عین حال امکان اتصال برق تولید شده از طریق نیروگاه های زغال سنگ که در امتداد مسیر بامیان ایجاد خواهند شد را میسر می سازد و ضمنا فراهم آوری انرژی به کابل و جنوب افغانستان را به واسطه استفاده از یک مسیر جداگانه تضمین می کند.

برای اکتشاف در مرحله بعد پروژه تولید برق آبی کتر A و B و افزایش تولید کجکی از طریق پروسه بهینه سازی و همچنین نیروگاه های تولید انرژی از ذغال سنگ برای پروژه های استخراج معادن عینک و حاجیگک در امتداد مسیر بامیان پیشنهاد می شود.

تنگ و مشکلات دیگری که در گذرگاه سالنگ وجود دارند جلوگیری می کند، و در عین حال امکان اتصال برق تولید شده از طریق نیروگاه های زغال سنگ که در امتداد مسیر بامیان ایجاد خواهند شد را میسر می سازد و ضمنا فراهم آوری انرژی به کابل و جنوب افغانستان را به واسطه استفاده از یک مسیر جداگانه تضمین می کند.

برای اکتشاف در مرحله بعد پروژه تولید برق آبی کتر A و B و افزایش تولید کجکی از طریق پروسه بهینه سازی و همچنین نیروگاه های تولید انرژی از ذغال سنگ برای پروژه های استخراج معادن عینک و حاجیگک در امتداد مسیر بامیان پیشنهاد می شود.

عدم اصلاح نظام انتخاباتی به سود کیست؟

عبدالله هروی

همینطور در عرصه نظام انتخاباتی شدیداً متخلف بوده و در پی کارشکنی هستند. آنان بدین گمان هستند که از شیوه تقلب خواهند توانست در درازمدت بر تمامی مناصب و امتیازهای سیاسی و ساختاری نظام سیاسی دست خواهند یافت.

آنچه از آنجا که کمیته گزینش برای تعیین اعضای جدید کمیسیون انتخابات تعیین گردیده است و رئیس جمهور نیز تاریخ تقریبی برگزاری انتخابات پارلمانی و شوراهای محلی را اعلام داشته است در مجموع گام های مثبتی محسوب می گردد که در ادامه آن حکومت وحدت ملی بدون کم ترین تردید بایستی تدابیر لازم را به ویژه تدابیر امنیتی را برای تحقق اصلاح نظام انتخاباتی و در نهایت برگزاری انتخابات فراهم گرداند. کارشکنی و یا مخالفت کمشنران قبلی کمیسیون انتخابات بنابه دلایل شخصی نباید مانع تحقق این خواست ملی گردد. زبیر تجارب انتخاباتی های قبلی نشان داد که تعیین کمیشنران پیشین انتخاباتی بر مبنای روابط و زدوبندهای سیاسی بوده و در عرصه کارکرد نیز متأسفانه ناکام بوده اند. کمیته گزینش برای پیش برد کارهای خود اعلام داشته است که سعی دارد تا اعتماد از دست رفته مردم را به نهادهای انتخاباتی دوباره اعاده نماید. برای تحقق این امر آنان از رئیس جمهوری و رئیس اجرایی نیز خواسته اند که در کار این کمیته دخالت نکنند، تا آن ها بتوانند افراد شایسته و متعهد را برای کمیسیون های گزینش افراد شایسته و مسلکی برای نهادهای انتخاباتی، از اهمیت اساسی برخوردار می باشد و زمانی انتخابات بر خوردار می باشد و روند ملی تبدیل شود که از زیر نفوذ و سیطره نهادهای و اشخاص بیرون ساخته شود. وضعیتی که متأسفانه در دوره های قبلی در کمیسیون های انتخاباتی وجود نداشته است. کمیسیون های انتخاباتی در دوره های قبلی نتوانستند اصل بی طرفی خود را حفظ نموده و به همین جهت به حیثیت و اعتبار انتخابات در میان شهروندان به شدت آسیب وارد گردید.

خود نیازمند آنست که وقت و زمانی را با آن اختصاص داد و نیز قناعت عمومی را با توجه منطقی فراهم ساخت. بسیاری از کشور های جهان چنین چینی مراحل را پشت سر گذاشته اند. اما نکته مهم این بوده است که آنان در آوردن اصلاحات و پذیرش منطبق اصلاح و ضرورت های آن بدون پیش شرط از خود آمادگی نشان داده اند. اینک همان داستان در جامعه و نظام سیاسی ما نیز مطرح است. یعنی این که ضرورت اصلاحات و پذیرش منطبق آن بایستی از سوی همه جناح های سیاسی و کارگزاران نظام سیاسی و فعالین سیاسی بدون قید و شرط و فقط با مشروط بودن تأمین و حفظ منافع ملی پذیرفته شود. رد شدن فرامین تقنینی رئیس جمهور از سوی پارلمان و سنا در ارتباط با موضوع چنین گمانه ای را بوجود آورده است که اصلاح نظام انتخاباتی دیگر به بن بست رسیده است و قابل اجرا نخواهد بود. بخصوص این که رد شدن فرامین تقنینی رئیس جمهور توسط پارلمان و مجلس سنا، از سوی اشخاصی که خود را هنوز عضو کمیسیون انتخاباتی می دانند نیز مورد استقبال قرار گرفته و بر ماندگاری خود پیست های قبلی در کمیسیون انتخابات اصرار دارند. اما واقعیت این است که رد شدن فرامین تقنینی رئیس جمهور از سوی پارلمان نباید موجب بی توجهی به ضرورت قطعی اصلاح در نظام انتخابات گردد. رئیس جمهور بر اساس منافع علیای وطن و رفع نگرانی از آینده کشور و نظام سیاسی بایستی از بی جستجوی راه های منطقی و واقع بیانه برای تحقق اصلاح نظام انتخاباتی باشد. بدون شک در رد کردن فرامین تقنینی زمینه و عوامل گوناگون از جمله عوامل نقش بارز داشته اند. عناصر مافیایی و سودجو هرگز نمی خواهند که زمینه تقلب از بین برود و نظام انتخاباتی کشور اصلاح شود. زیرا فلسفه وجودی و بقا آنان در همین تقلب و مخدوش بودن نهادهای ملی و عملکرد آنان است. شفافیت و ثبات سیاسی و ساختاری هرگز برای آنان مطلوب نبوده و نخواهد بود. ناگفته نباید گذاشت که برخی از حلقات و کسالتی در درون حکومت هم هستند که با انجام اصلاحات سیاسی در نظام سیاسی و

جامعه و حکومت نگریسته شود واقعیت امر آنست که تحقق اصلاحات در حکومت و ساختارهای آن یک امر ضروری و قطعی می باشد. در این میان انجام اصلاحات در کمیسیون انتخابات یک امر فوری و جدی به نظر می رسد. زیرا از آدرس این نهاد در دوران انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی کشور یک دوره بحران بسیار خطرناک و سنگینی را پشت سر نهاده شد. از جانب دیگر معلومات و واقعیت های بر ملا شده پس از انتخابات افشا ساخته است که فساد و تخلف چقدر در این نهاد ریشه دوانیده است. حال آنکه نهاد کمیسیون انتخابات یک نهاد ملی و بسیار حساس می باشد. از جانب دیگر ما طی سال آینده انتخابات پارلمانی را پیش روی خود داریم. اگر اصلاحات لازم و ضروری در کمیسیون انتخابات تحقق پیدا نکند چه بسا کشور باز شاهد بحران و نگرانی های جدی باشد که چنان شرایطی هرگز بسود کشور دانسته نمی شود. مهم تر از آن اینکه افراد شایسته و لایق ممکن است نتوانند در اثر معامله و نادیده انگاشته شدن معیارها به مجلس نمایندگان راه پیدا کنند. بنابر این هم اکنون شرایط و زمینه و نیاز بسیار فوری و مساعد وجود دارد که حکومت برای انجام اصلاحات در کمیسیون انتخابات وارد اقدام شود.

پس از بروز جنجال های انتخاباتی و توافق سیاسی بر سر ایجاد حکومت وحدت ملی در سال ۱۳۹۳، میان رهبران سیاسی تیم های انتخاباتی تأکید بر این گردید که برای پیش گیری از بروز دوباره چالش های انتخاباتی اصلاحات لازم را در کمیسیون های انتخاباتی ایجاد کنند. اقدامی که از آن زمان تاکنون هم چنان روی دست مانده است. چنانچه به ضرورت و نیازمندی های عینی

کارتون روز

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می نماید.

هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده بازگردانده نمی شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله یانگتر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پشتوی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله زکی
کاریکاتوربست: خالق علی زاده

دو زبان: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان

آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۱۳۷-۱۳۷

